

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΧΕΡΙΤΟΥ»

Οι πρόσφυγες κάτοικοι της Αχερίτου διασκορπισμένοι σε όλα τα μέρη της Κύπρου, συγκεντρώθηκαν στις 12 Μαΐου 1991 στο σχολείο, στο συνοικισμό Αγίου Γεωργίου, για να ιδρύσουν το Σύνδεσμο «Ελεύθερη Αχερίτου».

Μετά από χαιρετισμούς και σύντομες ομιλίες υπόδειξαν το πρώτο ιδρυτικό συμβούλιο αποτελούμενο από 15 μέλη.

Σκοποί του Συνδέσμου

1. Να διατηρήσει άσβεστη τη μνήμη του χωριού Αχερίτου και την επαφή της νέας γενιάς με τις ρίζες της, μέχρι τη δικαίωση του αγώνα του κυπριακού λαού και την επιστροφή στις εστίες του.
2. Να φέρνει διαρκώς σε επαφή τους κατοίκους και γενικά όλους τους Αχεριώτες εκτοπισμένους και μη που διαμένουν στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου.
3. Να βοηθήσει στην επανεγκατάσταση των κατοίκων της Αχερίτου.
4. Η πνευματική, μορφωτική, πολιτιστική και κοινωνική εξύψωση των μελών του Συνδέσμου.
5. Η διατήρηση και διάδοση της ιστορικής και πολιτιστικής παράδοσης της Αχερίτου.
6. Η πρόοδος και ανάπτυξη της ελεύθερης περιοχής της Αχερίτου και των περιχώρων της.
7. Να βοηθά ηθικά και υλικά τους δυσπραγούντες Αχεριώτες.

Μέλη του Α΄ Ιδρυτικού Συμβουλίου:

1. Δημήτρης Μ. Παπαδόπουλος	Πρόεδρος
2. Σάββας Αδάμου	Αντιπρόεδρος
3. Αντώνης Παπαλλής	Γραμματέας
4. Νίκος Χριστοφίδης	Γραμματέας
5. Δημήτρης Ν. Παπαδόπουλος	Ταμίας
6. Αντώνης Πικής	Γενικός οργανωτικός
7. Πέτρος Ελευθερίου	Γενικός οργανωτικός
8. Σωτήρης Ελευθερίου	Πολιτιστικές εκδηλώσεις
9. Δημητράκης Χριστοφόρου	Πολιτιστικές εκδηλώσεις
10. Απόστολος Αποστόλου	Βοηθός ταμίας
11. Αντώνης Θεοδούλου	Έφορος Αθλητισμού
12. Κυριάκος Ευαγόρου	Έφορος Αθλητισμού
13. Αντώνης Τσιέκκας	Έφορος Αθλητισμού
14. Σταύρος Πικής	Κοινωνικές υποχρεώσεις
15. Γεώργιος Συμεού	Κοινωνικές υποχρεώσεις

Σημ: Ο Κοινοτάρχης κ. Χαράλαμπος Αποστόλου «εξ οφίκιο» μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο Σύνδεσμος πραγματοποίησε διάφορες δραστηριότητες όπως:

1. Επικοινωνία με tous απόδημους. Έρανο για βοήθεια ασθενών και δεινοπαθούντων συγχωριανών
  2. Εκδήλωση: Μέρα μνήμης Αχερίτου
  3. Μνημόσυνο πεσόντων
  4. Υιοθέτηση φυλακίου Εθνικής Φρουράς
  5. Συνεντεύξεις σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς
  6. Διαλέξεις
  7. Δεντροφυτεύσεις
  8. Αθλητικές δραστηριότητες
  9. Σκοπευτικούς αγώνες
  10. Συνεστιάσεις
  11. Μνημείο πεσόντων
  12. Αποστολή ψηφισμάτων στον Ο.Η.Ε.

Στις 26/7/1992 έγινε η τακτική Γενική Συνέλευση.

Εκλέγηκε νέο Διοικητικό Συμβούλιο με Πρόεδρο τον εκπαιδευτικό Σωτήρη Ελευθερίου, ο οποίος διατηρεί την Προεδρία μέχρι σήμερα. Οι εκδηλώσεις συνεχίζονται ασταμάτητα, όπως και τα πρώτα χρόνια της ίδρυσης του Συνδέσμου.

Ο σημερινός Πρόεδρος του Συνδέσμου «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΧΕΡΙΤΟΥ» Σωτήρης Ελευθερίου, Φιλόλογος και Επιθεωρητής στη Μέση Εκπαίδευση, σε ένα σύντομο πρόσφατο γραπτό κείμενό του, εκθέτει πολύ παραστατικά το χρονικό της κατάληψης της Αχερίτου, τον Αύγουστο του 1974.

Μετά την επιμετρήσουν δέη-
ση, ο Αρχιερέας πήγε στον
τόπο που ακούστηκαν από τους
Τσουρκούς οι δύο συγκρατού-
ντούς και κατέθεσαν στεφάνια.
Κατατέθηκαν επίσης στεφάνια

εις πάροις την Γραφείου της Βουλής κ. Αλέξ. Γαλανού, Βουλευτής, επικροτεί την σρόγγισσην Αγριότου, πολιτικήν κομμάτων, αναποτήτων κ.α.

ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΑΧΕΡΙΤΟΥ, 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1974 ΚΛΕΙΝΕΙ Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

Με την κατάληψη της Αχερίτου στις 31 Αυγούστου 1974, ημέρα Σάββατο, ο αρπακτικός Αττίλας, ανενόχλητος πια, ολοκλήρωνε το άδικο έργο του. Ο κύκλος της εισβολής συμπληρώθηκε έτσι, κλείνοντας μέσα του τα χωριά και τις πόλεις μας κι αφήνοντας έξω απ' αυτά την προσφυγιά, τον πόνο και το δάκρυ μας.

Πέρασαν ήδη 35 χρόνια από τότε που διωγμένοι οι Αχεριώτες πήραν το δρόμο της προσφυγιάς αναζητώντας ασφάλεια στη γειτονική αγγλική επισταθμία του Αγίου Νικολάου. Σ' όλη τη διάρκεια του Β' Αττίλα το χωριό έζησε όλη την οδύνη των προσφύγων από τα βόρεια γειτονικά χωριά που καταδιωγμένοι διέρχονταν από την Αχερίτου, για να πορευθούν προς το νότο και να βρουν κάπου να μείνουν. Πολλοί απ' αυτούς και μερικοί από την πόλη της Αμμοχώστου φιλοξενήθηκαν στο χωριό αυτό το διάστημα, γιατί έκριναν πως η Αχερίτου πρόσφερε κάποια ασφάλεια μια και στα ανατολικά εφάπτεται στο έδαφος των βρετανικών βάσεων. Ωστόσο εκεί που όλα έδειχναν πως ο πόλεμος σταμάτησε και πως το πρόβλημα θα αντιμετωπιζόταν τώρα σε πολιτικό επίπεδο, στις 31 Αυγούστου η Αχερίτου έπεσε στα χέρια των Τούρκων.

Πριν την κατάληψη, για δυο ολόκληρες βδομάδες, ο κόσμος ζούσε στην Αχερίτου μέσα σ' ένα εφιαλτικό κλίμα αβεβαιότητας και ανασφάλειας μένοντας στα σπίτια την ημέρα και διανυκτερεύοντας έξω στα χωράφια και τα περβόλια, γιατί άρχισαν να κυκλοφορούν έντονες οι φόμες πως από στιγμή σε στιγμή οι Τούρκοι θα έμπαιναν στο ανυπεράσπιστο χωριό. Οι φόμες αυτές διέρρεαν από την παρακείμενη βρετανική επισταθμία ποιος ξέρει γιατί! Οι βρετανοί, που σ' όλη τη διάρκεια της εισβολής τίρπσαν τη γνωστή αρνητική για μας στάση, είχαν βάλει σ' όλο το μήκος των «συνόρων» τους βρετανικές σημαίες, προφανώς για να δείξουν στους Τούρκους μέχρι πού μπορούσαν να φτάσουν. Το πρωινό όμως της συμφοράς οι βρετανικές σημαίες δεν υπήρχαν ποιος ξέρει γιατί!

Εντελώς ανενόχλητοι οι Τούρκοι, και αγνοώντας τη συμφωνία για εκεχειρία είχαν καταλάβει τις προηγούμενες μέρες τα γειτονικά χωριά Καλοψίδα και Άχνα. Η σειρά τώρα ήταν της Αχερίτου, του αμιγούς αυτού ελληνικού χωριού των 1300 κατοίκων. Σάββατο, 31 Αυγούστου, 10 π. ώρα το πρωί. Τα τουρκικά άρματα μάχης διασχίζουν την πεδιάδα από την πλευρά των Στύλλων και της Έγκωμης και κατευθύνονται προς την Αχερίτου. Οι κραυγές των ανθρώπων που πρώτοι είδαν την επερχόμενη συμφορά ακούγονται έντρομες σκορπίζοντας παντού το φόβο του θανάτου. Οι Αχεριώτες και όλοι όσοι φιλοξενούνταν στο χωριό εγκαταλείπουν τα σπίτια τους με όποιο μέσο έχουν στη διάθεσή τους και κατευθύνονται προς την κοντινή βρετανική βάση που προσφέρει την ώρα αυτή σωτηρία κι ασφάλεια. Πολλοί είναι εκείνοι που διανύουν την απόσταση αυτή τρέχοντας πανικόβλητοι.

Δε χρειάστηκε παρά μόνο ελάχιστος χρόνος για να συμπληρώσει ο εισβολέας το έργο του. Η Αχερίτου, αδύναμη και ανυπεράσπιστη πατήθηκε σύντομα από την μπότα του βάροβαρου κατακτητή. Η μικρή Κύπρος, προδομένη και ματωμένη, δεν είχε τη στιγμή εκείνη τη δυνατότητα να προβάλει την παραμικρή αντίσταση. Δεν

έπεσε ούτε ένας πυροβολισμός κατά του εισβολέα. Οι Βρετανοί από δίπλα δεν αντέδρασαν, ούτε καν ενοχλήθηκαν από τις σφαίρες που μερικές απ' αυτές έσβιναν την πορεία τους μέσα στην ίδια τη βρετανική βάση.

Μερικοί πλικιωμένοι, που δεν μπόρεσαν να διαφύγουν, γνώρισαν σε λίγο τη φοβερή εμπειρία της αιχμαλωσίας. Οι Τούρκοι τους κτυπούν και τους χλευάζουν. Δυο απ' αυτούς τους εκτελούν εν ψυχρώ χωρίς κανένα πρόσχημα. Για μερικές μέρες οι εγκλωβισμένοι Αχεριώτες φροντίζονται από άντρες των Ηνωμένων Εθνών μέχρι τελικά να εκδιωχθούν κι αυτοί από τους Τούρκους και να μεταφερθούν εκεί που Βρισκόταν η μεγάλη μάζα των συγχωριανών τους. Λίγα μέτρα πιο πέρα, στριμωγμένοι μέσα σ' ένα συσκευαστήριο πατατών όπου οι διαχωριστικοί «τοίχοι των καταλυμάτων» αποτελούνται από πλαστικά κίβωτα γεωργικής χρήσης...

Σήμερα, 35 χρόνια μετά το βαρύ κτύπημα, το δράμα των προσφύγων συνεχίζεται. Η μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού της Αχερίτου ζει στον παρακείμενο Συνοικισμό Αγίου Γεωργίου Αχερίτου. Λίγα μόνο μέτρα πιο πέρα είναι τα σπίτια κι οι περιουσίες τους, που τα βλέπουν καθημερινά να στενάζουν κάτω από το βάρος ξενόφερτων εποίκων.

- Η Αχερίτου υπέκυψε στη μοίρα της, ανίσχυρη και εγκαταλειμμένη στην επιθετική μανία του κατακτητή.
- Σε λίγο ένας προσφυγικός συνοικισμός συγκροτήθηκε παρακάτω για να στεγάσει τον κόσμο σε άνετη προσωρινότητα.
- Το κατεχόμενο χωριό προσφέρει τώρα στέγη σε εποίκους της Ανατολίας.
- Η εκκλησία της Αναλήψεως με κομμένο το σταυρό χρησιμοποιείται τώρα σαν τζαμί και το βεβηλωμένο κοιμητήριο σημάδι ασέβειας προς τα ιερά και τα όσια μας...
- Η βρετανική βάση στον ίδιο χώρο, αμέριμνη περιφρουρεί τα συμφέροντα των κατόχων της.

Ιδού λοιπόν η Αχερίτου! Στέκει απέναντί μας απεικονίζοντας σε μικρογραφία, ανάγλυφο το δράμα της Κύπρου.

Για το Σύνδεσμο ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΧΕΡΙΤΟΥ
Σωτήρης Ελευθερίου
Πρόεδρος.

ΒΕΒΗΛΩΣΗ

Μήτοσ, Πασκάλης, Αδάμος, Α.Τσιέκκας
Το σπίτι μας 1960

Εδώ, σ' αυτό τον χωρταριασμένο τόπο, ήταν κάποτε ένα σπίτι... Το σπίτι που γεννηθήκαμε, που μεγαλώσαμε, που φιλοξένησε τα σχέδια και τα όνειρά μας... Εδώ έρχονταν οι γονείς μας να ξαποστάσουν, όταν γυρνούσαν κατάκοποι από τα χωράφια...

Ήταν γεμάτο ζωή... Η γιαγιά και οι γονείς μας, τέσσερα αγόρια και τέσσερα κορίτσια... Τώρα απέλειωτη σιωπή...

Απόμεινε η γη μας, έρημη και στοιχειωμένη... Αιώνια, μεγάλη, αμετακίνητη... και αυτοί τόσο μικροί, που δεν μπορούν να την πάρουν και να φύγουν...

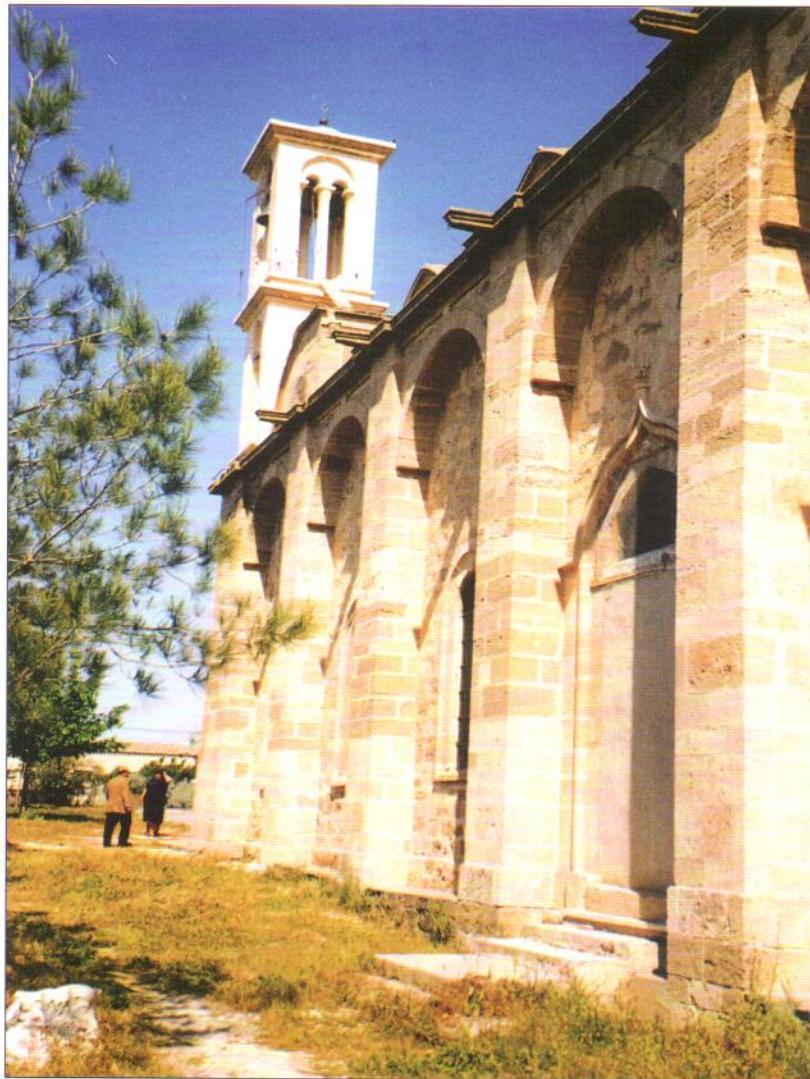

Ένας σωρός από πέτρες... Τις ακουμπάς για να πάρεις δύναμη, για να μνη εκραγείς από θυμό, από πίκρα, από πόνο... Είναι οι πέτρες που κρατούσαν όρθιες τις καμάρες και την κεντρική κολώνα του «διχώρου» μας, τοποθετημένες με τόση ακρίβεια και τέχνη από τον παππού πρωτομάστορα...

Όταν ξαναπήγα για να δω αν μπορούσα να τις μεταφέρω με κάποιο τρόπο στις ελεύθερες περιοχές, είδα τους ανατολίτες σφετεριστές να κτίζουν μάντρα στην αυλή του γείτονα.

Πίσω από τη Βρύση είναι τα χαλάσματα του σπιτιού του Φουλή του Τέμετε του γείτονά μας. Εκεί δίπλα και μπροστά από τη φουντάνα, που δεν υπήρχε στα παιδικά μας χρόνια, ήταν ο τόπος συγκέντρωσης όλων των παιδιών της «Αρκογειτονιάς». Εκεί παίζαμε πιριλιά, λουκκούδι, λιγκρί σκατούλικα, ποταμό, αρτήρημα, πίτα, χωστό και πέντε πέτρες... Εκεί αγόρια και κορίτσια, νιώσαμε το πρώτο ερωτικό σκίρτημα...

Η νότια πλευρά της εκκλησίας της Αναλήψεως. Η μεγάλη είσοδος από την οποία έμπαιναν μόνο οι άνδρες, έκλεισε με τοίχο από τους πιστούς των Αδάνων... που τη χρησιμοποιούν ως τζαμί. Πάνω σε κείνα τα σκαλοπάτια καθόμασταν στα διαλείμματα, γιατί το σχολείο μας ήταν ακριβώς απέναντι, δέκα μόνο μέτρα μακριά...

Εκεί στην αυλή, παίζαμε, τρέχαμε, πλημμυρίζαμε από ζωντάνια και χαρά...

Εκεί σε κείνη την κατάκλειστη πόρτα έψαλλε το ευαγγέλιο της Ανάστασης ο Παπά-Γιωρκης...

Εκεί μας μοίραζαν οι Επίτροποι τα κόλλυβα και τις «πίπτες» μετά τη λειτουργία...

Δεν απέμεινε τίποτε... Εκεί ήταν το Ιερό... η Αγία Τράπεζα... το Εικονοστάσι... ο άμβωνας... τα ψαλτήρια...

Τα γυαλιστερά μάρμαρα σκεπάστηκαν με ανατολίτικα χαλιά, που μυρίζουν μούχλα και ποδαρίλα... Βαμμένες με ροζ χρώμα είναι οι καμάρες που κρατούν τον γοτθικό θόλο... δεν είναι Βεγγαλικά... και οι τούρκικες σπημαίες παντού...

Ο Παπάγιωρκης σώπασε για πάντα... Σίγησε η γλυκειά φωνή του... Μακρόσυρτη ακούεται η φωνή του χότζα, σαν μοιρολόι...

Πώς άγιοί μου αφήσετε να γίνει όλο τούτο το κακό... Γιατί;...

Θεέ μου! Πώς άλλαξε το «παγκάρι».

Ήταν σ' αυτήν εδώ τη θέση...

Δεξιά ο γυναικονήτης, αριστερά οι άντρες και στο κέντρο το προσκυνητάρι...

Πίσω από τον πάγκο των Επιτρόπων ήταν ο Θεουλής ο μεγάλος δωρητής που πλήρωσε για το Εικονοστάσι... Στην αριστερή πόρτα ο αρχάγγελος και δίπλα μια επιγραφή: «Δωρεά Χ" Θεουλή Χ" Παρασκευά».

Ύστερα πήραν τη θέση του οι γιοί του Αδάμος και Αποστόλης... Ακολούθησε ο εγγονός του, ο Φουλής του Αδάμου... Άλλαγή σκυτάλης, γενιά με γενιά... για να λειτουργεί σωστά ο ένας πνεύμονας του χωριού... Ο άλλος ήταν το Σχολείο. Εκεί ήταν πάντα και ο Αντωνής ο Τσουνάς και ο Τάσος του Φλουρέντζου και άλλοι πολλοί...

Τα παιδιά και τα εγγόνια τους καρτερούν να γίνουν οι αυριανοί συνεχιστές...

Η Αγία Τράπεζά μας – πεταμένη έξω στην αυλή από χέρια βέβηλα και ιερόσυλα, ξεριζώθηκε από το μέσο του Αγίου Βήματος όπου τελείται το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, με την οποία όλοι μας μικροί και μεγάλοι γινόμαστε κοινωνοί του σώματος και του αίματος του Κυρίου...

Μικροί σπρωχνόμαστε ποιος θα κοινωνήσει πρώτα, γιατί η νηστεία ήταν μακρά και το ζεστό φαΐ μάς περίμενε στο σπίτι – όρνιθα από την αυλή μας βραστή και σούπα αυγολέμονη... Τι ευτυχία!

Η ασέβεια στα ιερά και τα όσια μας, δείχνει το πολιτισμικό επίπεδο αυτών που τα έχουν βεβηλώσει...